

11212

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
Ռ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

« 10 » 09 2021թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 0164-21

Ձեռնարկողը՝

«ԱՏՐԻՈՒՄ ՊՐՈ ՍՏՈՒԴԻՈ» ՍՊԸ

ՀՀ, ք. Երևան, Մ.Քաղրամյան 1 փկղ, 142, բն. 12

Գործունեությունը՝ Արագածոտնի մարզի «Արագածոտն-1» միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի (ՄՄՀՏՊՓ) նախագծի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման հաշվեկարգություն

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի պարտականությունները կատարող՝

Խ. Մարտիրոսյան

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

թիվ ԲՓ 0164-21
< 10 > 09 2021թ.

**Արագածոտնի մարզի «Արագածոտն-1» միկրոռեզիոնալ մակարդակի
համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի (ՄՄՀՏՊՓ)
նախագծի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական
գնահատման հաշվետվություն**

Ձեռնարկող՝ «ԱՏՐԻՈՒՄ ՊՐՈ ՍՏՈՒԴԻՈ» ՍՊԸ
Ներկայացված նյութեր՝ Նախագծային փաստաթղթեր,
ՇՄԱՌԳ հաշվետվություն
Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, Արագածոտնի մարզ

Ներածական մաս. «Արագածոտն-1» տարածաշրջանի միկրոռեզիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի (այսուհետ՝ ՄՄՀՏՊՓ) նախագծերը ներառում են Ապարան քաղաքային, Արագած, Արայի, Ափնագյուղ, Եղիպատրուշ, Երնջապատ, Թթուջուր, Լուսագյուղ, Ծաղկաշեն, Կայք, Հարթավան, Ձորագլուխ, Նիգավան, Շենավան, Շողակն, Չքնաղ, Ջրամբար, Սարալանջ, Վարդենիս, Վարդենուտ, Քուչակ (ընդամենը 21) գյուղական համայնքները:

Արագածոտնի տարածաշրջանի ՄՄՀՏՊՓ նախագծի «Շրջակա միջավայրի բարելավման ու պահպանման միջոցառումներ» բաժինը մշակված է ՄՄՀՏՊՓ համապատասխան, հաշվի առնելով նշված համայնքների 2017-2025թթ. զարգացման ծրագրերը:

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության (այսուհետ՝ Փորձաքննություն) ներկայացված ՄՄՀՏՊՓ նախագիծը՝ /ՇՄԱՌԳ հաշվետվությամբ/ համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի, հանդիսանում է հիմնադրությային փաստաթուղթ:

Նկարագրական մաս. Արագածոտնի մարզի տարածաշրջանի ՄՄՀՏՆ նախագիծը իրենից ներկայացնում է փաստաթուղթ, որտեղ արտացոլված են բնական պաշարների (օդ, ջուր, հող, բուսականություն, հանքեր) ինտենսիվ և արդյունավետ օգտագործման վերաբերյալ նախագծային, պրակտիկ գործունեության արդյունքները՝ տնտեսության ճիշտ կազմակերպման, կոմունիկացիաների, կաթսայատների ճիշտ տեղադրման անթափոն տեխնոլոգիաների և մաքրման սարքավորումների կիրառմամբ, կենցաղային և արդյունաբերական թափոնների մաքսիմալ օգտագործման և վնասագործման ճանապարհով:

Արագածոտնի մարզի վերը նշված համայնքների տարածքային քաղաքաշինական խնդիրների լուծման ընթացքում շրջակա միջավայրի պահպանության արդյունավետ կազմակերպման համար համալիր կերպով են գնահատվել առկա բնապահպանական խնդիրները, գոյություն ունեցող իրավիճակը և ընտրվել են զարգացման այնպիսի սկզբունքներ, որոնք թույլ կտան ներդաշնակորեն լուծել սոցիալական, տնտեսական և բնապահպանական խնդիրները:

Բնակավայրի տարածքի կարևոր էկոլոգիական հիմնախնդիրները, որոնք նպաստելու են տարածքի էկոլոգիական հավասարակշռության պահպանմանը, լուծվելու են տարածքի պահպանության հատակագծային կառուցվածքի մշակման գործընթացում: Շրջակա միջավայրի պահպանության

բաժնում տրված է համալիրի առանձին տարրերի՝ օդային, հողային, ջրային ավազանի սանիտարահիգիենիկ վիճակը, նրա բարելավման ինժեներական, տեխնոլոգիական և ագրոմելիորատիվ միջոցառումները:

Արագածոտնի մարզի «Արագածոտն-1» -ի տարածաշրջանի հողաձածկույթում և ջրային ավազանում կենսաբազմազանության, կենդանական, բուսական աշխարհի և անհետացող տեսակների, հատուկ պահպանվող տարածքների առկայության, սահմանների մասին տեղեկությունները վերցված են ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության աղբյուրներից:

«Արագածոտն-1» տարածաշրջանի ՄՄՀՏՊՓ նախագծում սանիտարապաշտպանիչ գոտիների և սանիտարական խզման (разрыв) չափերը ընդունված են համաձայն CH245-71 «Արդյունաբերական ձեռնարկությունների նախագծման սանիտարական նորմաների»: Հաշվի է առնված նաև ՀՀ առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի հիգիենիկ և համաճարակային բաժնի համաձայնությունը:

Էլեկտրատեխնիկայանների ՍՊԳ-ի չափերը ընդունված է դրանց տիպից, տրվող լարումից, տրանսֆորմատորի հզորությունից և քանակից ելնելով, համաձայն ՄՆ և Կ II-12-77 «Պահպանություն աղմուկից և ՀՀՇՆ 22-04-2014 «Պաշտպանություն աղմուկից նորմերի և կանոնների, ԳՈՍՍ «Ուժային, յուղային տրանսֆորմատորներ, թույլատրելի աղմուկի նորմաներ և աղմկային փորձարկումների մեթոդներ»: ՍՊԳ-ների չափը ընդունված է 20 մ:

«Արագածոտն-1» տարածաշրջանի ՄՄՀՏՊՓ նախագիծը ընդգրկում է 79769,37 հա տարածք, որտեղ բնակչության թիվը կազմում է 23610 մարդ, այդ թվում Ապարան՝ 5958 մարդ: Տարածքում առկա են բնական, բուժական, առողջապահական, հանքահումքային ռեսուրսներ:

Ներկա իրավիճակում բնակչության հիմնական զբաղմունքն է՝ բուսաբուծությունը, այգեգործությունը, անասնապահությունը, հացահատիկի մշակումը, հողագործությունը և առևտուրը:

«Արագածոտն-1» տարածաշրջանը ներառում է 79769.37 հա հողեր, այդ թվում՝

- գյուղատնտեսական հողեր – 60537.24 հա
- բնակավայրեր – 5403.74 հա
- արդյունաբերության, ընդերք օգտագործման և այլ արտադրական նշանակության – 772.52 հա
- էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի – 183.36 հա
- հատուկ պահպանվող տարածքներ – 387.43 հա
- հատուկ նշանակության – 13.73 հա
- անտառային – 10307.41 հա
- ջրային – 2163.94 հա
- պահուստային – 0 հա:

Բնակավայրերում սանիտարական մաքրման ենթակա տարածքը կազմում է 5403.74 հա մակերես: Համայնքներում գործող աղբավայրերի ընդհանուր քանակը՝ 21 է:

Հաճախակի են աղբի կուտակումները հենց բնակելի տների բակերում: Բացի դրանից, աղբահանումը կատարվում է անկանոն, ինչը հանգեցնում է համայնքների սանիտարական վիճակի վատացմանը:

Օրգանական ծագման թափոնները առաջանում են առողջապահության բնագավառի հաստատություններում:

Թափոնները դասակարգվում են հետևյալ կերպ՝

Ա) Ոչ վարակիչ թափոններ: Այս թափոնները կազմում են ընդհանուր թափոնների ~90%-ը: Սրանք իրենց բաղադրությամբ նման են կենցաղային թափոններին, քանի որ վարակիչ

տարածման մանրէներ չեն պարունակում: Այս թափոնների շարքին են պատկանում գրասենյակային աղբը՝ թուղթ, սովարաթուղթ, փաթեթավորման նյութեր, թերթեր և այլն: Տարեկան քանակը կազմում է 0.8 տ: Այս թափոնները հեռացվում են ՀՀ առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի հիգիենիկ և համաճարակային բաժնի կողմից հատկացված աղբավայր: Դասվում են վտանգավորության 4-րդ դասին: Ծածկագիրն է՝ 91200400 01 00 4:

Բ) Վարակիչ թափոններ: Վարակիչ թափոնները դրանք օրգանական ծագման թափոններն են: Ընդհանուր քանակը կազմում է 0. 3 տ/տարի:

Արդյունաբերական թափոնները առաջանում են արդյունաբերական ձեռնարկություններում:

Արդյունաբերական թափոնների ընդհանուր քանակը կազմում է 9.2 տ/տարի:

Թափոնները բաժանվում են 2 խմբի՝

- օգտագործման ենթակա;

- ոչ օգտագործելի:

Օգտագործման ենթակա թափոնների շարքին են դասվում՝ օգտագործված յուղերը, թեփերը:

Օգտագործված յուղերը տեղում ենթարկվում են մեխանիկական մաքրման (ոեզեներացիա) գումամբ և նստեցմամբ: Մաքրված յուղերին ավելացվում են մաքուրը և օգտագործվում:

Առաջացած թեփի թափոնները ենթակա են օգտագործման տնտեսության այլ արտադրանքների պատրաստման համար: Օգտագործման ենթակա թափոններ են առաջանում գյուղ մթերքների վերամշակման ձեռնարկություններում:

Օգտագործման ենթակա թափոնների ընդհանուր քանակը կազմում է 4.2 տ/տարի:

Ոչ օգտագործելի թափոնները գործող ձեռնարկությունների բնույթից կախված, թունավոր չեն և պատկանում են ՀՀ առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի հիգիենիկ և համաճարակային բաժնի կողմից համաձայնեցված վայր տեղափոխվող թափոնների խմբին:

Այս թափոնները շինարարական, ավտոտրանսպորտային ձեռնարկություններում առաջացած թափոններն են՝ շինարարական աղբ, ավտոմեքենաների մասեր, օգտագործված տարաներ:

Ոչ օգտագործված թափոնների քանակը կազմում է 5 տ/տարի:

Քանի որ, համայնքները չունեն արդյունաբերական թափոնների համար առանձին աղբավայր, ուստի ոչ օգտագործելի նշված թափոնները թափվում են կենցաղային աղբավայր:

«Արագածոտն-1» -ի տարածաշրջանի համայնքներում տեղակայված է 21 գերեզմանոց ընդհանուր \approx 40 հա տարածքում: Գերեզմանոցները գործող են:

Գերեզմանոցներում սանիտարական պահպանման գոտին պահպանված չէ: Անհրաժեշտ է մշակել միջոցառումներ, որոնք կկարգավորեն գերեզմանոցների տարածքները:

«Արագածոտն-1» համայնքների կանաչապատման համակարգի կայուն զարգացման համար անհրաժեշտ է իրականացնել գործողությունների համալիր ծրագիր, որն իր մեջ կպարունակի ներքոհիշյալ հիմնադրույթները.

- բնագավառի գործունեությունը համակարգող մասնագիտացված կառուցվածքային ստորաբաժանման ստեղծում համայնքապետարաններում,

- վերականգնման աշխատանքների, նոր տարածքների կանաչապատման իրականացում, հստակ նախագծերին և ծրագրերին համապատասխան, ապահովելով հետագա ոռոգումը,

- ոռոգման համակարգի զարգացում և բարեփոխում:

Հատուկ ուշադրություն պետք է դարձնել նաև գյուղական համայնքների կանաչապատմանը, որպես օղջ մաքրող գործոն:

Նախատեսված են այգիներ, սպորտ-հրապարակներ՝ կանաչ գոտիով, շրջանային նշանակության կանաչ գոտիներ և այլն: Բացի դրանից նախագծված են նաև մագիստրալ ճանապարհների, գերեզմանոցի և այլ օբյեկտների պահպանության գոտիների կանաչապատում:

«Արագածոտն-1» տարածաշրջանի համայնքներում հեղեղատար կոյուղու բացակայության արդյունքում գարնանային ձնհալի և աշնանային հորդ անձրևների ժամանակ հնարավոր են տարածքների հեղեղումներ: Այս երևույթից խուսափելու նպատակով բոլոր համայնքերի համար առաջարկված է հեղեղատար առուների նախագծում և կառուցում:

Հեռանկարում համայնքների մթնոլորտային օդի աղտոտման աղբյուրներ կհանդիսանան արդյունաբերական ձեռնարկությունների, բնակելի և հասարակական շենքերի ջեռուցման անհատական սարքերի և ավտոտրանսպորտի արտանետումները: Արդյունաբերական ձեռնարկությունները հիմնականում պատկանում են սանիտարական վտանգավորության IV-V դասին: Արտադրական արտանետումները հիմնականում առաջանում են բնական գազի այրումից: Ներկայումս համայնքներում ֆոնային աղտոտվածությունը աղտոտող բոլոր նյութերով զգալիորեն ցածր է սահմանային թյուլատրելի կոնցենտրացիաներից (ՍԹԿ):

Հեռանկարում նախատեսված է բոլոր ձեռնարկությունների համար 5-10% արտադրողականության աճ:

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության մոնիթորինգն ընդգրկում է՝

- մթնոլորտային օդ կատարվող աղտոտող նյութերի արտանետումների որակական և քանակական պարամետրերի պարբերական չափումներ, տարին մեկ անգամ հաճախականությամբ,

- հողային ավազանի որակական և քանակական պարամետրերի պարբերական չափումներ,

- ջրային ավազանի որակական և քանակական պարամետրերի պարբերական չափումներ:

Շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելման և մեղմացման ուղղված մշտադիտարկումների իրականացման նպատակով նախատեսվում է տարեկան մասնահանել 100.0 հազ. ՀՀ դրամ:

Համայնքներում աղմուկի աղբյուր է հանդիսանում ավտոտրանսպորտը: Գյուղերում ճանապարհները հիմնականում տեղական նշանակության են և մեքենաների անցուդարձը ցածր է:

Տրանսպորտային հոսքերի աղմուկը առաջանում է մեքենաների աղմուկից տրանսպորտի արագությունից և շարժման ինտենսիվությունից: «Արագածոտն-1» համայնքներում ավտոմեքենաների մաքսիմալ ժամային անցուդարձը կկազմի 100 միավոր մեկ ժամում Ապարան քաղաքում:

Աղմուկի մակարդակը փողոցի բանուկ մասի եզրից 7.5 մետր հեռավորության վրա որոշված է տարբեր փողոցներում: Աղմուկի ամենաբարձր մակարդակը կազմում է 50 դԲԱ, 70 դԲԱ-նորմայի դեպքում:

Ավտոմեքենաների մեկ կարգային հոսքի դեպքում, երթևեկության ինտենսիվությունից կախված աղմուկի միջին մակարդակը կազմում է 40-45 դԲԱ՝ փողոցի բանուկ մասի եզրից 7.5 մ հեռավորության վրա փողոցով երթևեկության առավելագույն – 100 մեքենա/ժամի դեպքում:

Այսպիսով կարելի է եզրակացնել, որ «Արագածոտն-1» տարածաշրջանի բնակավայրերում ձայնի էկվիվալենտ մակարդակը 25 մ հեռավորության վրա ճանապարհից, հաշվի առնելով կառուցապատված զանգվածը կկազմի 30-35 դԲԱ, նորման 45-55 դԲԱ:

ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ

Համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) «Արագածոտն-1» միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված

տարածական պլանավորման փաստաթղթի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման հաշվետվության (այսուհետ՝ Հաշվետվություն) վերաբերյալ իրականացվել է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննություն (այսուհետ՝ Փորձաքննություն), ինչի արդյունքում Հաշվետվությունը առաջարկություններով և դիտողություններով 2021 թվականի մայիսի 27-ին վերադարձվել է լրամշակման, սակայն՝ Օրենքի 19-րդ հոդվածի 4-րդ մասի, 1-ին կետի, Փորձաքննության հիմնական փուլի /60 աշխատանքային օր/ ընթացքում լրամշակված Հաշվետվությունը չի ներկայացվել «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ, փորձաքննական գործընթացը շարունակելու համար:

Համաձայն Օրենքի 19-րդ հոդվածի 5-րդ մասի՝ 2021 թվականի հունիսի 23-ից փորձաքննության իրականացման վերջնաժամկետը երկարաձգվել է 30 աշխատանքային օրով, այնուհետև Օրենքի 19-րդ հոդվածի 6-րդ մասի՝ 2021 թվականի օգոստոսի 4-ից երկարաձգվել է 10 աշխատանքային օրով և վերջնաժամկետը սահմանվել է 2021 թվականի օգոստոսի 18-ը:

Մինչև Փորձաքննության ժամկետի ավարտը ձեռնարկողի կողմից չի ներկայացվել լրամշակված հաշվետվությունը: Համաձայն «Հանրային ծանուցման և քննարկումների իրականացման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության 2014 թվականի նոյեմբերի 19-ի N1325-Ն որոշման հավելվածի 45-րդ կետի՝ հանրային ծանուցումն ու քննարկումներն իրականացվում են լրամշակված փաստաթղթերը ներկայացնելու դեպքում:

Լրամշակված փաստաթղթերը չներկայացնելու պատճառով չի իրականացվել նաև Օրենքով սահմանված հանրային քննարկումը:

ԵԶՐԱՓՈՒԿ ԿԻՉ ՄԱՍ

«ԱՏՐԻՈՒՄ ՊՐՈ ՍՏՈՒԴԻՈ» ՍՊ ընկերության կողմից ներկայացված, Արագածոտնի մարզի «Արագածոտն-1» միկրոռեզիդենսի մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի (ՄՄՀՏՊՓ) նախագծի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ տրվում է բացասական եզրակացություն:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի գլխ. մասնագետ

Հ. Մեսրոպյան

Ընդամենը՝ 5 էջ